

36 876 Implementatie van Richtlijn (EU) 2024/1203 van het Europees Parlement en de Raad van 11 april 2024 inzake de bescherming van het milieu door middel van het strafrecht en tot vervanging van de Richtlijnen 2008/99/EG en 2009/123/EG (Implementatiewet herziene Europese richtlijn milieucriminaliteit)

NOTA VAN WIJZIGING

Het voorstel van wet wordt als volgt gewijzigd:

Artikel I, onderdeel G, wordt als volgt gewijzigd:

- 1. In het voorgestelde artikel 173c wordt ‘verkoopt of te koop aanbiedt’ vervangen door ‘in de handel brengt’.
- 2. In het voorgestelde artikel 173d wordt ‘worden verkocht of te koop worden aangeboden’ vervangen door ‘in de handel worden gebracht’.

Toelichting

Met artikel I, onderdeel G, van het wetsvoorstel wordt voorgesteld twee nieuwe strafbaarstellingen aan het Wetboek van Strafrecht (Sr) toe te voegen ter implementatie van artikel 3, tweede lid, onder b, en artikel 3, vierde lid, van Richtlijn (EU) 2024/1203 van het Europees Parlement en de Raad van 11 april 2024 inzake de bescherming van het milieu door middel van het strafrecht en tot vervanging van de Richtlijnen 2008/99/EG en 2009/123/EG (hierna: de richtlijn of de EU-milieurichtlijn).

Op grond van de genoemde richtlijnverplichting moet het ‘in de handel brengen’ van de genoemde producten strafbaar worden gesteld. In de voorgestelde artikelen 173c en 173d Sr is ervoor gekozen om – in aansluiting op de bestaande tekst van artikel 174 Sr¹ – ter implementatie van die gedraging het bestanddeel ‘verkoopt of te koop aanbiedt’ respectievelijk ‘worden verkocht of te koop worden aangeboden’ op te nemen. Bij nadere beschouwing lijkt dit evenwel niet volledig aan te sluiten bij het begrip ‘in de handel brengen’. Daarom wordt met deze nota van wijziging in plaats daarvan het begrip ‘in de handel brengen’ uit de richtlijn in de strafbepalingen overgenomen. Met het wetsvoorstel Implementatiewet richtlijn herziening productaansprakelijkheid wordt die term (ook) in het Burgerlijk Wetboek (BW) geïntroduceerd en van een definitie voorzien (zie het voorgestelde artikel 6:184a, eerste lid, onderdelen l en m, BW; Kamerstukken II 2025/26, 36906, nr. 2, p. 2-4). Voor de invulling van dit begrip in de artikelen 173c en 173d Sr kan bij die definitie worden aangesloten. Die definitie houdt – in lijn met artikel 4, onderdelen 7 en 8, van de Richtlijn herziening productaansprakelijkheid² – in dat onder ‘in de handel brengen’ wordt verstaan het voor het eerst in de Europese Unie op de markt aanbieden van een product. Het gaat daarbij om het voor het eerst op de markt van de Europese Unie aanbieden van een individueel product en niet om het voor het eerst op de markt aanbieden van een producttype of model in meer algemene zin. Het online voor het eerst op de markt van de Europese Unie aanbieden van een product wordt eveneens onder ‘in de handel brengen’ geschaard.³ Onder ‘op de markt aanbieden’ wordt begrepen het in het kader van een handelsactiviteit al dan niet tegen betaling verstrekken van een product met het oog op distributie, consumptie of gebruik op de markt van de Europese Unie. Dit betekent dat bijvoorbeeld de consument die het product gebruikt, niet strafbaar is op grond van de voorgestelde artikelen 173c en 173d Sr, zo is ook al in de memorie van toelichting (p. 13) bij het wetsvoorstel aangegeven. De bepalingen richten zich – in lijn met de verplichting uit de EU-milieurichtlijn – enkel op degenen die het product in de handel brengen.

Verder is geconstateerd dat sprake is van samenloop tussen de voorgestelde wijziging in artikel I, onderdeel B, van het wetsvoorstel en de voorgestelde wijziging in artikel II, onderdeel B, van het wetsvoorstel tot wijziging van de Algemene wet gelijke behandeling en het Wetboek van Strafrecht in verband met de vervanging van de term «hetero- of homoseksuele gerichtheid» door «seksuele gerichtheid» en explicitering in het Wetboek van Strafrecht van de discriminatiegronden genderidentiteit, genderexpressie en geslachtskenmerken (Kamerstukken II 2023/24, 36510, nr. 2, p. 2). Die samenloop bestaat erin dat beide wetsvoorstellen een begripsomschrijving bevatten die in een nieuw artikel 90decies Sr wordt neergelegd.

¹ Zie over de verhouding tussen de voorgestelde artikelen 173c en 173d en artikel 174 Sr ook pagina's 13-14 en 41 van de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel (Kamerstukken II 2025/26, 36876, nr. 3).

² Richtlijn EU 2024/2853 van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2024 inzake aansprakelijkheid voor gebrekkige producten en tot intrekking van Richtlijn 85/374/EEG van de Raad.

³ Zie hierover overweging 16 van de richtlijn.

Om voor de situatie dat beide wetsvoorstellen in werking treden technisch te regelen dat beide begripsomschrijvingen in verschillende wetsartikelen worden opgenomen, zal middels een in het kader van het wetsvoorstel met Kamerstuknummer 36510 nog in te dienen nota van wijziging aan dat wetsvoorstel een samenloopbepaling worden toegevoegd.

De Minister van Justitie en Veiligheid,